

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ
МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 86/08

mun. Chișinău

02 martie 2022

Ion NICOLAEV, inspector de integritate superior în cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dnei **Hajder Svetlana**, directoarea IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir, în temeiul prevederilor art. 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate a întocmit prezentul act prin care,

A CONSTATAT:

La 02.12.2021 în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/1244.

La 02.12.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor pentru verificare prealabilă sub aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit sesizării dna Hajder Svetlana, directoarea IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir, a emis acte administrative în privința soțului cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 30.12.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Hajder Svetlana s-a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-08/7653 din 30.12.2021 subiectul controlului a fost informat despre inițierea controlului și despre drepturile prevăzute în art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul art. 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente de la Direcția învățământ Cantemir, primăria com. Baimaclia și IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir.

Potrivit documentelor obținute în cadrul controlului, dna Hajder Svetlana exercită funcția de directoarea a IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir, iar soțul său, [REDACTED] a activat în cadrul aceleiași instituții publice.

În calitate de directoarea a IP ”Școala Primară-Grădiniță” dna Svetlana Hajder a emis în privința soțului următoarele acte administrative:

- Ordinul nr. 10 din 13.04.2018 cu privire la încetarea contractul individual de muncă cu dl [REDACTED], sobar în cadrul IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir;

- Ordinul nr. 17 din 29.06.2018 cu privire la acordarea concediului de odihnă și ajutorului material;

- Ordinul nr. 23 din 30.07.2018 în baza căruia dl [REDACTAT] a fost angajat în cadrul IP "Școala Primară-Grădiniță" din s. Acui, r-nul Cantemir, în perioada 01.08.2018-30.08.2018, pentru efectuarea lucrărilor de curățare a sobelor;

- Ordinul nr. 32 din 01.11.2018 potrivit căruia dl [REDACTAT] a fost angajat în cadrul IP "Școala Primară-Grădiniță" din s. Acui, r-nul Cantemir, pentru efectuarea lucrărilor sezoniere;

- Ordinul nr. 10 din 02.05.2019 în baza căruia contractul individual de muncă cu dl [REDACTAT], sobar în cadrul IP "Școala Primară-Grădiniță" din s. Acui, r-nul Cantemir, a fost încetat începând cu 02.09.2019.

- Ordinul nr. 18 din 21.08.2019 prin care a fost acordat concediu de odihnă dlui [REDACTAT].

IP "Școala Primară-Grădiniță" din s. Acui a fost în subordinea Direcției generale învățământ Cantemir până la 31.08.2020, iar începând cu data de 01.09.2020 a trecut în subordinea primăriei comunei Baimaclia.

Potrivit informațiilor prezentate de primăria com. Baimaclia și de Direcția generală învățământ Cantemir, dna Hajder Svetlana nu a declarat nici o situație de conflict de interese real apărută în momentul când a fost chemată să emită actele administrative în privința soțului.

În perioada 02.09.2019-31.05.2020 dna Hajder Svetlana s-a aflat în concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului.

Potrivit ordinului nr. 26 din 16.09.2021, emis de persoana care exercita funcția de director interimar al IP "Școala Primară-Grădiniță", soțul dnei Hajder Svetlana a fost eliberat din funcția de lucrător tehnic în baza cererii personale.

Punctul de vedere al persoanei supusă controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-08/7653 din 30.12.2021 dna Hajder Svetlana a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere în care să explice dacă a emis acte administrative în privința soțului, [REDACTAT], și dacă înainte de a emite acte administrative a respectat dispozițiilor art. 12 alin. (3)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

La 12.01.2022 dna Hajder Svetlana și-a prezentat punctul de vedere în care comunică că a emis acte administrative în privința soțului fără a declara conflictul de interese.

În luna septembrie 2019 a participat la un seminar organizat de către reprezentanții Autorității Naționale de Integritate, în cadrul căruia au fost explicate prevederile Legii privind declararea averii și a intereselor personale.

În cadrul aceluși seminar a aflat despre obligativitatea respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Pentru neadmiterea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, în baza cererii personale, soțul său a fost eliberat din funcție de către directorul interimar al IP "Școala Primară-Grădiniță".

Aprecierea inspectorului de integritate.

În conformitate cu dispozițiile art. 37 alin. (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese [...] au trecut mai mult de trei ani.

Astfel, inspectorul de integritate se va expune asupra respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese în cazul emiterii ordinilor nr. 10 din 02.05.2019 și nr. 18 din 21.08.2019, deoarece de la data emiterii celorlalte acte administrative și până la data inițierii controlului a trecut mai mult de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, urmare a exercitării funcției de director a IP ”Școala Primară-Grădiniță” din s. Acui, r-nul Cantemir, dna Hajder Svetlana este subiect al declarării averii și a intereselor personale, având obligația de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese reglementat de dispozițiile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

În art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale noțiunile de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – *soțul/soția*, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform dispozițiilor art. 12 alin. (3)-(5) din aceeași Lege, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate remarcă că dna Hajder Svetlana s-a aflat în situație de conflict de interese real din moment în care a fost chemată să emită acte administrative în privința soțului, deoarece vizează un interes personal ce rezultă din relația cu persoana apropiată, ce ar fi putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Contrar dispozițiilor art. 12 alin. (3)-(5) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale dna Hajder Svetlana nu a declarat la Direcția generală învățământ Cantemir, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se afla, și a emis ordinul nr. 10 din 02.05.2019 și ordinul nr. 18 din 21.08.2019.

Inspectorul de integritate remarcă că pentru neadmiterea pe viitor a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, în baza cererii personale, soțul dnei Hajder Svetlana a fost eliberat din funcție de către directorul interimar al IP "Școala Primară-Grădiniță".

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

Conform art. 39 alin. (1)-(2) și alin. (5) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese [...] inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Inspectorul de integritate nu va solicita încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu și nu va aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, deoarece anterior subiectul declarării nu a fost sancționat pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Din aceste raționamente inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Hajder Svetlana, directoarea IP "Școala Primară-Grădiniță" din s. Acui, r-nul Cantemir, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

2. Se atenționează dna Hajder Svetlana despre obligativitatea respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

3. Se aduce la cunoștința dnei Hajder Svetlana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 de zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău din or. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate superior

Ion NICOLAEV